Inbreng Willem van Gent, BurgerServiceLab rondetafelbijeenkomst burgerparticipatie 17 november 2021

Willem van Gent, ruim 40 jaar actieve bewoner in het Spijkerkwartier en sinds 2016 mede-initiatiefnemer van het BurgerServiceLab.

Burgerparticipatie is niet van de laatste jaren. De participatiesamenleving bestaat nu 30 jaar. Doel hiervan is onder andere dat we als samenleving als geheel met elkaar ons gezamenlijk verantwoordelijk voelen en inzetten voor een leefbare samenleving. Daarin dient niemand te worden buitengesloten maar iedereen zich genodigd en gesteund voelen om naar vermogen een bijdrage te leveren.

In Arnhem is de burgerparticipatie al jaren lang gemeengoed. Zelfs al jaren voordat het woord participatie werd gebruikt. Naast wijk overleggen, en andere vormen van overleg was er interactie met alle lagen van de samenleving. In de jaren 90 en 2000 is de samenleving individualistischer geworden door o.a. bezuinigingen en de overheid die zich meer ging gedragen als een bedrijf dan een faciliterende organisatie binnen de samenleving.

Ook instellingen die het cement waren voor de zwakkere groepen in de samenleving zijn gedwongen om zich anders te organiseren (centralisatie, in plaats van midden in de samenleving staan). Deze bedrijfsmatige ontwikkelingen, alsmede het beroep op de samenleving om zelf meer te gaan doen, hebben een veranderingsproces teweeg gebracht van een koerswijziging van een mammoettanker. Het geformuleerde beleid is ingevoerd zonder goed rekening te houden met de vereiste flankerende maatregelen. De politiek heeft haar beleid uitgezet om te komen tot een faciliterende organisatie. De burgers hebben meer ruimte gekregen om eigen initiatieven te verwezenlijken. Teams LeefOmgeving en Sociale Wijkteams zijn in het leven geroepen. Samenwerking tussen de verschillende organisaties vindt steeds meer plaats. Allemaal goede ontwikkelingen.

We zijn er echter nog niet. Ik constateer dat de afstand tussen de samenleving en bestuur en instituties groot blijft dan wel groter wordt. De voorposten van de gemeente: TLO en wijkteams komen dichter bij de samenleving, de interne organisatie blijft achter. Zie o.a. de evaluatie van het wijkgericht werken. Binnen de gemeente zie je ook een tweedeling van ambtenaren die mee willen in de vereiste verandering en anderen die blijven vasthouden aan oude principes van: beleid maken wij. Deze twee stromingen zorgen ervoor dat er een groot verloop is (waar?) en veel kennis verloren gaat. In 1992 is al geconstateerd dat de participatiesamenleving pas echt slaagt als de interne overheidsorganisatie zich daarvoor ook inricht; minder sectoraal en meer integraal. Dat vergt andere aansturing en geen reorganisatie!

Aan de politiek het verzoek om zich hiervoor hard te maken en daarnaast nog meer feeling te krijgen met de samenleving. Niet alleen met de mondige ingezetenen van Arnhem maar juist ook de groepen die minder mondig en bereikbaar zijn. De wijksgewijze aanpak kan helpen om de mensen binnen hun directe woon-/leefomgeving tot elkaar te brengen. Deze burgerparticipatie moeten politiek en het gehele ambtelijke apparaat ondersteunen. Pak het op als een taskforce. Stop de tweedeling . Met een positieve inzet voelen de actieve bewoners en ondernemers zich gesteund, gaan mensen die aan de kant van de samenleving staan zich weer betrokken voelen en kan de gemeente zich aanpassen als de facilitaire organisatie van de samenleving. Burgerparticipatie is een van de voorwaarden voor een echte SAMENleving.

Willem van Gent